

— **Kljukarji in enorazrednice.** Iz različnih članov v našem listu se da sklepati, da v naši lepji domovini le še ni izumrl rod s skrivljeno hrbtenico in z belino v zavrtih očeh. Jaz, ki spim Matjaževu spanje v hribovih, ne vem dosti, kaj se godi po svetu in sem že skoro pozabil, da je bilo včasih jako uspešno delo pritiskanje kljuk. In zdaj — da se ta doba ponavlja? V zgodovini ponašanje ni nič nenavadnega. Tako n. pr. današnja državnost in antiradikalnost ni prav nič različna od bojev starih Grkov za državo in proti državi, ko je moral Sokrat kot protidržaven element umreti, da so lažje in brez glavne kontrole živeli sofisti in vsa kovrstni trebaharji. — Pa kam sem zašel! Ne mislim namreč pisati o zgodovinskih dejstvih, ker nimamo navade, da bi se pri tem kaj učili. Pač pa bi rad našel nekoliko delikatno zadevo o službovanju na samotnih enorazrednicah v oddaljenih krajih. — Pri nas je bila in je še navada, da pošljejo tja koga, ki je ostal po dovršeni maturi brez botra. Mnogi, ki imajo debelo žlahto, si znajo že pred maturo poiskati toplo gnezdo, kjer po njih mnenju ne brijajo ostre sape nekulture. Ze več let opazujem, da so nekateri iz takomimenovanih višjih slojev nastavljeni že prvo leto v krajih, kjer imajo vse življenske ugodnosti in kjer tudi ostajajo, a oni, ki nimajo stricev, da bi znali elegantno prijemati za kljuko, so pa potisnjeni v kak pozabljen kot, kjer čakajo leta in leta odrešenja, da se jih že letava obup nad življenjem. Ne rečem, da je v tem protežiranju kaka posebna hudobija, namenoma izvršena. Je pa poseben znak našega časa: ohlapna morala, neke vrste lahkornost, češ, tega ali to poznamo, pa naj gre sem, oni neznanec bo že zadovoljen za začetek kar mu damo. Splošna inteligenca navadno ne pride v poštev. Potem dajo takemu pregnancu na pot tolažilno besedo, da je to samo za kako leto in da ima pozneje prednost za boljše mesto. Te obljube pa navadno toliko držijo kot laška zvestoba. — Kam vodi te vrste morala nam pojasni sledeči slučaj, ki se je baje zgodil nekje v Sloveniji. Pride nekdo v neki kraj in se javi pri tovarišu voditelju nekako tako le: »Prišel sem za par mesecev semkaj, dokler se ne dobi zame kako boljše mesto. Imam namreč protekcijo...«. Če bi bil jaz voditelj, bi bil odgovoril tako le: »Prosim vas časti vredni tovariš (ali tovarišiča!), da bi se vrnilih h gospod. Protekciji, da Vam s prvim nakaže plačo na svoj konto. Mi drugi smó namreč državni učitelji.« — Take stvari se dogajajo, ker noče še umreti gospa Protekcija in ljudje nimajo toliko moralne sile v sebi, da bi polomili vse kljuko od nje. Pridemo zopet do stare točke: Vzgoja našega naraščaja je pod ničlo. Če je oni tako naredil — bom pa še jaz. To je morala naših dni. — Sklepalo se je že o tem, da bi dajali učiteljem po samotnih enorazrednicah posebne doklade. Na vsak način bi morala imeti oblast do takih učiteljev malo več obzirnosti. Po prvem letu izkušnje naj bi se vsak izjavil, če je voljan še nadalje ostati tam. Dobil bi se gotovo pri tej obzirnosti tudi močni ljudje, ki bi dvignili stanje teh šol, videč, da se upošteva njih težavno delo. Kajti delovanje na takih šolah zahteva »človeka in pol«. Slabotnejši obupa in se izgubi, dostikrat za vedno, če ne najde pravočasno sočloveka, ki ga ume dvigniti. — Napisal sem to ne da bi mislil koga pri tem žaliti. Povdarjam, da protežiranci sami dostikrat niso toliko krivi kot strici in tete, zlasti še, če je njihov politični režim na površju. In s to moralo moramo pomesti sami. — Dobro bi bilo, da bi imela organizacija take tovariše v evidenci in zabranila podobna zapostavljanja. — **Lar.**

— **Neprijeten incident.** Na binkoštni ponedeljek se je vršil v Kamniku »planjski dan«, vseh gorenjskih planšarjev. Zborovanje je bilo zelo stvarno, referati razmeram primerni, soglasje občudovanja vredno. Iz ust vsih referentov je odmeval klic po dvigljenju strokovne izobrazbe naših agrarcev. Povdarjalo se je, da se naše ljudstvo ne interesira za kmetijski strokovno literaturo, ne za strokovna predavanja. Ob republikaturni je neki govornik povdarjal, da je treba dvigniti strokovno izobrazbo potom osnovnih šol. Pripravljen je načrt, da se za 13 in 14 letne otroke uvedejo zimske kmetijski tečaji. V ta namen nam bo treba dobrih učiteljev. Na žalost mora konstatirati, da učitelji sami niso kmetijski veščaki. Kot »vzgléd« navaja, da je nekoč zasajel otroke, ki so s ceste metali kamenje na njivo. Na njegovo vprašanje, zakaj da delajo tako škodo, so mu odgovorili, da je učitelj na šoli priporočal, naj kamenje spravljajo na njivo. Glasen posmeh je zauril po dvoran. Neumestne izpad sem omenil v toliko, da bi zbrani kmetovalci — večina gorjanci — ne ponesli na domove utise, kakor da so učitelji pravcati kmetijski bedaki. Zmislno je, da si je par strokovnjakov zabeležilo ta izpad in da bi oni sami omilili neprijeten primer. Po zborovanju je neki kmetijski fant povdarjal, da je sigurno kak tako »neumen« učitelj v kraju. — Gospode, ki še dvomijo o učiteljski kmetijski izobrazbi, opozarjamo, da vse delovanje Sadjarjskega društva vodi učitelj Andr. Skulj, da se je čebelarstvo dvignilo po učiteljih (Humek) in da se je mnogo učiteljev na svoje stroške udeleževalo kmetijskih tečajev na Grmu, v kmetijski stroki sami pa se udelejštviti ne morejo, ker nimajo na razpolago primernih zemljišč. Z nesoglasjem med šolo in kmetom se kmetijski stan ne more dvigniti.

— **J. L.**

— **Učiteljski tečaji za kmetijski pouk.** Uprava specialne kmetijske šole v St. Jurju pri Celju javlja, da je v letošnjem letu predviden na zavodu 5-tedenski učiteljski tečaj, ni pa do sedaj dospelo še odobrenje ministrstva. Uprava je vložila tozadevno prošnjo za pettedenski tečaj od 11. julija do 14. avgusta, nato so pa dobile vse kmetijske šole poziv od ministrstva v koliko želijo imeti učiteljske tečaje, da jih ministrstvo organizira enotno. Kakor hitro dosepe odobrenje tečaja in tozadevnega kredita, se termin za prijave in početek tečaja razpiše. Sprejelo se bo okrog 20 učiteljev, najbrže z brezplačnim stanovanjem ter protit delni odškodnini za prehrano na zavodu.

— **Izobraževalni tečaj učiteljskega društva UJU za kočevski okraj se vrši dne 2. 3. in 4. julija t. l. v Kočevju in ne v Ribnici kot je bilo javljeno v 43. številki »Učit. Tovariša«.** — Dnevi so se morali spreminiti zaradi pokrajinske skupščine. Iz okraja so do sedaj prijavi želi 24 članov. Stanovanja so preskrbljena brezplačno, oziroma za malenkostno odškodnino. — **Odbor.**

— **Kateri učitelji se morajo staviti najprej na razpoloženje.** Principi, ki se jih drži šolska oblast so sledeči: 1. Oni, ki niso dobili službenega mesta z razpisom; 2. mlajše učiteljstvo, ki je v poslednjih dveh letih imelo več bolezenskih dopustov; 3. učiteljice, ki so poročene z dobro situiranimi soprogom.

— **Kolikor šolskih sob, toliko razredov.** Ministrstvo prosvete je nameravalo zapreti vse one razrede, za katere ni posebnih sob. Na ta način je nameravalo pospešiti zidavo šol in učnih sob, da pridemo do normalnih razmer. Za enkrat je pa moralo ministrstvo opustiti ta načrt, ker bi bila njega izvedba na škodo šolstva in ni bilo računati z uspehom. Krajevni šolski odbori dobe le nalogo, da prekrbe v gotovem času potrebne prostore.

— **Gospod minister prosvete je odločil,** da morajo prosvetni oddelki pozvati vse učitelje, ki dovrše do 31. avgusta t. l. 35. letnih službenih let, da vložijo takoj prošnje za stalno upokožitve.

— **Prijava za izpraznjena učna mesta na meščanskih šolah mariborske oblasti.** V začetku šolskega leta 1927/28. bo izpraznjenih več mest na meščanskih šolah mariborske oblasti. Učitelji osnovnih šol, ki žele vstopiti v učiteljsko službo iz osnovnih na meščanske šole, naj pošljejo nekoliko-vane prijave po uradni poti (potom šolskega upravitelja, ki pošlje prijavo sreskemu poglavarju) do 1. junija 1927 velikemu županu mariborske oblasti (prosvetnemu oddelku) v Mariboru. V prijavi je navesti datum in uspeh zrelostnega izpita, datum in uspeh usposobljenostnega izpita ter skupino predmetov, za katere se prošilec zanima.

— **Delitev razredov z nad 50 otroci.** Kakor poročajo listi je ministrstvo prosvete odobrilo, da se lahko otvorijo vzporazrednice, če je nad 50 otrok v enem razredu in če je prostor za vzporazredni dan, da se lahko v njem poučuje s polnim številom tedenskih učnih ur.

— **Koncert Pevskega zbora učiteljstva UJU.** V nedeljo 19. junija ob 15. uri priredi pevski zbor koncert v St. Vidu, ob 20. uri pa na Viču. Program: Žganc: Maro (medjimurska), Adamič: Vragova nevesta, Mokranjac: Mekam (turska), Lajovic: Veseli kolenčki in Gozdna samota, Konjović: Vragolan, Žganc: Zibu kaju, Gotovac: Smejno čudo, Jadovanka za teletom in Prigovor. Vstopnice so že v predprodaji. Tovariši in tovarišice, s svojo navzočnostjo in priporočanjem žrtvujete tudi vi svoj delež za našo skupno stanovsko stvar.

— **Uporaba učbenikov v osnovnih šolah.** Ministrstvo prosvete je odredilo, da se smejo uporabljati v osnovnih šolah le knjige državne izdanja, ki imajo odobritev od ministrstva.

— **Maturantom ljubljanskega učiteljskega iz leta 1907.** Določeno je, da se vrši stanek 2. in 3. julija v Celju. Jeršetov Jože preskrbi prostor in prenočišče. Natančnejši program zadnji teden. — Na vprašanje, velja poziv tudi dekletom, odgovorjam: dobro došlo, a pozivljati jih na sestank nistem pooblaščen. Zdrami se ena, mešana družba bolje vleče. — **Grčar Tit.**

— **Maturantinja učiteljskega pri uršulnikah iz leta 1907.** iskreno vam glasom odgovorab naši 15-letnici, da se gotovo prav vse udeležke 20-letnice, ki smo jo z najbližnjimi dogovorile za dan 19. avgusta t. l. v uršulinskem samostanu v Ljubljani. Pri glase in eventualne predloge za morebitni posebni program sprejema Anica Lebar, strokovna učiteljica. Ljubljana, Florjanska ulica 7. Na veselo svidenje!

— **Ročni katalog za leto 1927/28.** izide prve dni avgusta t. l. v Učiteljski tiskarni. Ker vsebuje ta priročna knjižica poleg običajnega gradiva vse najnovejše odredbe in izpremembe, naj si jo vsaka učna oseba pravočasno naroči.

— **Adlešič ob Kolpi.** Tovariši in tovarišice! Po Sloveniji potuje človek, ki se izdaja za mojega bratrance ali strica — izdal se je v Krškem srezu tudi za mojo osebo. Dotičnik je brez vsakega poklica. Izjavljam, da s to osebo nisem v nobenem sorodstvu; v mojem rojstnem kraju je namreč več družin, ki se pišejo Sumperer. Prosim, da vzamete to na znanje. — **I. Sumperer,** šolski upravitelj.

— **Izlet na Balkan.** V času od 21. julija do 2. avgusta t. l. napravi »Probuda« potovanje preko Zagreba, Subotice, Zombolje, Orsove v Bukarešto. Od tam preko Konstanze po Črnem morju v Konstantinopel, Vrnitev skozi Svilengrad, Plovdiv v Sofijo ter Niš in Beograd. Natančnejše podatke daje Gospodarski odsek »Probude«, t. č. Tehnična srednja šola v Ljubljani. Prijave do najkasneje 20. junija 1927.

— **DRUŽBA SV. CIRILA IN METODA je edina družba, ki podpira šolstvo in obmejno učiteljstvo. Kaj ste storili za njo? Ali ste poiskusili obuditi domačo C. M. podružnico? Pomagajte ji, da Vam pomore!**

— **Izlet v Nemčijo.** »Probuda« priredi skupno izlet v Nemčijo od 10. do 23. avgusta t. l. Obiščejo se sledeča mesta: München, Nürnberg, Frankfurt a. M. (Kjer se vrši do 28. avgusta internacionalna razstava »Goda v življenju narodove«), Hannover, Hamburg, Dresden, Praha, Wien. Prijave do 1. julija t. l. Podrobni podatki se dobe pri Gospodarskem odseku »Probude«, t. č. Tehnična srednja šola v Ljubljani.

— **Razstava na obrtno-nadaljevalni šoli v St. Vidu nad Ljubljano.** Na binkoštni ponedeljek sem si ogledal na St. Vidki šoli prirejeno razstavo risalnih in pisnih izdelkov tamošnjih vajencev, kakor tudi ono izdelkov pomočniške preizkušnje. Razstava je bila prirejena v okusno okrašeni risalnici. Izmed številnih strokovnih risb so prevladale one detajlov v naravni velikosti, kar je tudi iz praktičnega stališča povsem pravilno. Ravno po teh risbah sem uvidel, da ima šola rutinirano učno moč, ki ve in zna uveljavljati praktične potrebe obrtnikove. Risbe projekcijskega risanja so bile točne, one prostoročnega risanja lične in primerne. Vse pa opremljene s pravilno pisavo. Pisni izdelki iz knjigovodstva, spisa, računstva, so lični tako po obliki, kakor pravilni po vsebini. V premnogih sem zasledil prav čedno izpisane pisave. Prav dober vtis so napravili res lično izdelani objekti pomočniške zadruženje preizkušnje, kateri vsi so bili opremljeni s strokovnimi škićami. Razstava dela v vsakem oziru čast pridnemu učiteljskemu zboru, kateremu je na uspehih le čast.

— **Učiteljski pravnik.**

— **Š Učiteljstvu na razpoložnju.** Državni uslužbenci, ki se nahajajo na razpoložnju, niso primorani, ako obolijo, javiti tega svojemu starešini po § 104. uradniškega zakona, ker isti zanje ne obstoja. Ako so pa pozvani na službovanje in se pozivu ne morejo odzvati radi boleznii, tedaj pa morajo to javiti svojemu novemu neposrednemu predstojniku. V slučaju pa, da mora državni uslužbenec, ki je na razpoložnju, zapustiti radi zdravljenja svoje stalno bivališče, tedaj mora zaprositi za dopust.

— **Š Upokojeni državni uradniki pridejo ob priliki reaktivacije** v ono kategorijo, ki odgovarja njihovim predizobrazbi, ne glede na to, ali so bili pred upokojitvijo po čl. 230. urad. zakona razvrščeni v višjo kategorijo (razsodba drž. sveta br. 42.912 od 6. in 9. novembra 1926).

— **Pevski zbor UJU učiteljstva.**

— **pev. Pevke in pevci.** Pevski tečaj se prične 17. junija ob 10. uri dopoldne. V poslednji številki »Učit. Tov.« je bilo pomotoma javljeno, da se prične tečaj 18. ob 9. uri. Upamo, da prihitite polnoštevilno, ker je vse delo za koncerta že v polnem teku.

Naša društvena zborovanja.

Tabor treh učiteljskih društev v Mežici. — Akcija tov. Knafliča po okrajnih učiteljskih društvih.

Sklepi društev:

UČITELJSKI TABOR V MEŽICI.

I. Resolucija treh društev: Mežiškega, Marenberškega in Slovenjgraškega učiteljskega društva sprejeta na skupnem zborovanju dne 11. junija 1927 v Mežici:

Ko manifestirajo naša tri obmejna društva za idejo stanovskega edinstva, ko ugotovljamo dejstvo in se ga veselimo, da je misel stanovskega edinstva zmogala na celi črti in v celi državi in bodo kmalu klub odkritim in prikritim nasprotnikom tudi vsi hrvaški tovariši včlanjeni v našem mogočnem Udruženju, se hkrati zavedamo, da smo se oprostili spon, ki so nas ovirale v razmahu naših sil. Se zavedamo moči zedinjenega učiteljsstva in pričakujemo od našega vodstva v Beogradu in našega poverjeništvu, ki mu izrekamo svoje zaupanje, da organizira naše sile na vseh kulturnih področjih k pozitivnemu delu v prospeh šole, stanu, naroda in države.

II. Učiteljsko društvo za okraj Slovenjgraдец zbrano 11. junija 1927 na svojem zborovanju odklanja okrožnico »spravnega odbora« tov. Knafliča, ker v smislu organizacijske discipline ni upravičeno samolastno pošiljati okrožnice na vsa sreska društev. Slovenjgraško okrajno učiteljsko društvo je bilo, je in ostane na stališču strogo strokovne stanovske organizacije brez vsake politične primesi in hoče tudi nadalje sodelovati pri zgradbi popolnega stanovskega edinstva, v kojem smislu po sprejetih skupščinskih sklepih deluje ožji sosvet, kateremu tem potom izrekamo popolno zaupanje.

III. Učiteljsko društvo za Marenberški okraj, zbrano 11. junija 1927 na svojem zborovanju, je sklenilo sledeče:

Odklanjamo razne predloge nekompetentnih »spravnih odborov« kot neumestne in kot v nasprotju stojiče z načeli pravilnega postopanja v organizaciji ter izjavljamo, da tvoril deklaracija podlaga za nadaljno delo v organizaciji in sprejmemo vsakega, ki hoče delovati na tej podlagi z odprtimi rokami.

IV. Učiteljsko društvo za mariborski okraj, zbrano dne 6. junija v Rušah, odločno odklanja predloge spravašev, ker niso imeli nobenega pooblastila razpošiljati sami take okrožnice na naša društva in ker vidimo, da niso prava baza za ustvaritev stanovske sloge. Smo odločno za slogo in edinstvo našega stanu, a vse to na realni in zdravi bazi iskrenega tovarištvu, ki ga naj pokažejo izstopivi tovariši — kakor bivši člani »Slovske zveze« — s takojšnjo likvidacijo »Edinstva« in vstopom v UJU, kjer se lahko legalno uveljavljajo.

Ne le na jeziku, ampak v naših sreih nosimo, v našem šolskem in izvenšolskem delovanju pa izražamo in udeležtvujemo narodno in državno edinstvo, ne le primorani po ustavnii zaprisegi, marveč kot pravi jugoslovenski učitelji in domoljubi. Zato vedno vsiljevanje tega izraza v naša društvena pravila od gotove strani smatramo kot sumničenje in dvom glede našega narodnega in državljanskega zavedanja ter take predloge kot neumestne in ne baš tovarištvu kazajoče, odločno zavračamo, ker smo nacionalni in patriotični v pozitivnem pravcu, česar se dobro zavedamo.

Slej ko prej ostane naša kardinalna zahteva: »popolno stanovsko edinstvo brez ozira na izvenstanovsko opredelitev članov!« Poverjenstvu, ožjemu sosvetu in našem društvenemu predsednistvu pa izražamo naše popolno zaupanje in jih pozivamo, naj naše stanovsko edinstvo realizirajo v našem življenju.

vamo, naj našo organizacijo kakor doslej tudi odslej vodijo v smislu onih stanovskopolitičnih smernic, katere jim je dala lanska pokrajinska skupščina v Celju.

Našim društvenim delegatom pa nalagamo, da na letošnji pokrajinski in glavni skupščini nastopijo v smislu te resolucije.

V. UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA SMARSKO-ROGASKI OKRAJ zbrano na zborovanju 13. junija 1927 v Rogatecu odklanja predlog tov. Knafliča in njegovih šestih tovarišev, ker jih ni nihče pooblastil, ne poverjenstvo in ne kako društvo, da razpošiljajo okrožnice na vsa sreska društva UJU. S tem so kršili organizacijsko disciplino in pozivamo svoje delegate na pokrajinski skupščini, naj isti proti njim postopajo po pravilih in jih izključijo.

Odklanjamo vsak kompromis in sprejem članov, ki bi ne pripoznali temeljne osnove organizacije, t. j. popolnega stanovskega edinstva brez ozira na izvenstanovsko opredelitev, ali bi hoteli ta temelj omajati in zopet razvojitii enotno stanovsko organizacijo, v katero je sedaj vsakomur mogoč pristop.

Pridružujemo se naziranju srbskega učiteljsstva v Izvršnem odboru UJU, ki smatra za nepotrebno, da se vnaša izraz narodnega edinstva v pravila in tudi mišljenju hrvaškega učiteljsstva, katerega predstavniki so na konferenci poverjenikov UJU v Zagrebu povdarili za nepotrebno, da se vnaša ta izraz v nova pravila. Nacionalni moment organizacije je v novih pravilih dovolj predviden in ni treba, da bi ga podčrtavali še z zahtevu, ki nam jo itak predpisuje službena dolžnost.

Delegacija je na lanski pokrajinski skupščini izvolila ožji sosvet za tri leta in ga je poverila, da vodi organizacijo na temelju novih smernic. Ožji sosvet je to svojo nalogo v polni meri izpolnil in se ravna po dani nalogi, ki jo je prejel od pokrajinske skupščine. Zato nimamo povoda, da bi izrekli nezauzanje komurkoli in zahtevali od kogarkoli naj odstopa. Najmanj opravičeno je zahtevati tak odstop na ljubo onim, ki so se sami odtegnili skupnemu legalnemu stanovskemu delu in so izstopili iz organizacije UJU, ki je v naši državi edina predstavnica stanovskega in narodnega edinstva učiteljsstva. Ožji sosvet je bil izvoljen z zaupanjem večine, na temelju točno opredeljenih načel in naj svoj mandat izpolni do poteka funkcijske dobe.

»Edinstvo« naj se takoj razdruži in naj njega člani s tem pokažejo, da so stopili na pot iskrenega stanovskega tovarištvu do vsega učiteljsstva brez ozira na izvenstanovsko opredelitev. List »Edinstvo«, ki je faktično razdvojil učiteljske vrste, naj takoj prejenja. Člani »Edinstva« naj se rednim potom vrnejo v UJU in naj se lojalno in legalno uveljavljajo.

Člani UJU odločno odklanjamo vsako misel, da bi prevzeli aktiva, ali kak primanjkljaj razdruženega Edinstva, kakor to omenja tov. Knaflič in njegovi prijatelji v nelegalno razposlani okrožnici na naša društva.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO je priredilo dne 11. maja 1927 svoje običajno mesečno zborovanje združeno z izletom v Rušah.

Udeležba. Z vlakom ob 1/11. uri se je odpeljalo v Ruše 68 članic in članov, ki so se po prihodu vlaka zbrali v dvorani gostilne pri Novaku, kjer se je takoj otvorilo zborovanje.

Potek zborovanja. Predsednik A. Skala pozdravi zborovalce, posebej še A. Berganta, šolskega ukrajitelja v Rušah in se mu zahvaljuje za podporo, ki jo je nudil društvu s tem, da je pripravil in preskrbel vse potrebno za zborovanje in ogled tovarne dušika, ki ga je društvo imelo na svojem programu. V pozdravnem govoru je tudi naglašal pomen zborovanj izven mesta.

Tov. Bergant se je zahvalil za pozdrav in pozdravil zborovalce v imenu domačega učiteljstva.

Ko predsednik sporoči uspeh nabiralne akcije za tov. Möderndorferja, za katerega se je nabralo med mariborskimi učiteljstvom okrog 400 Din, preide na dnevni red, ki obsega 1. predavanje »Kulturna misija učiteljstva« in 2. predloge.

Predavanje. Tov. predsednik podaja v skrbno sestavljenem referatu globoko zasnovane misli o kulturnem poslanstvu učiteljstva. Najprej opisuje nesebično in požrtvovalno delo naših prednikov učiteljev, ki so v narodu budili narodno zavest in mu polagali kulturni temelj, nato pa iznaša ideje, ki naj dandanašnji vodijo učiteljstvo pri njegovem kulturnem delu med narodom. Zborovalci so ga za lepo in stvarno predavanje nagradili s priznanjem in pritrjevanjem. Tov. predsednik obljubi, da bo dal objaviti predavanje v stanovskem listu.

Predsednik da predavanje na razgovor. Tov. Cvetko izrazi zahvalo za lepo predavanje in željo, da se čim prej objavi. Tov. Hren predlaga odsek, ki naj bi skušal v predavanju iznešene ideje realizirati. Tov. Alt tudi pozdravlja predlogo lepih idej, vendar se mu ne zdi primerno, da bi se kar takoj izvolil odsek. Bolje je, da se počaka in vidi kako se bo stvar razvila, ker je tudi mogoče, da se bodo nekateri javili prostovoljno v tak odsek in razvili akcijo. Predsednik je tudi mnenja, da se počaka na razvoj stvari, ko se bo o zadevi razpravljalo na zborovanjih po objavi referata v listu.

Predlogi. Pri tej točki se oglasi tovariš Cvetko s predlogom, naj bi se na enem prihodnjih zborovanj predavalo o koncentracijskem pouku. Povod za stavljeni predlog mu je dala želja šolskega nadzornika, naj bi učiteljstvo skušalo uvesti ta način pouka v šolo. O predlogu se razvije debata, v katero posežejo tov. predsednik, tov. Tomažičeva in tov. Alt. Ko se zadeva razjasni, odpade stavljeni predlog. Ko stavi tov. Malenšek predlog, naj člani razmišljajo o predlogih in navodilih za delegate, ki pojdejo na pokrajinsko skupščino, zaključi predsednik zborovanje. Temu sledi skupen obed, ki poteče v veselem razpoloženju in petju.

Po obedu se zborovalci skupno udeležijo ogleda tvornice za dušik, karbit in železsilicij. Predsednik se je po ogledu najlepše zahvalil poslovojni, ki je kazal in tolmačil obrat v tvornici. Po ogledu se je razvila nepriljena tovariška zabava pri Muleju. Ob 6. uri pa smo se odpeljali veseli in zadovoljni z zborovanjem zunaj mesta domov. Od vseh strani se je izrazila želja, naj se čim večkrat prirejajo zborovanja drugod in ne le v Mariboru. — Anton Skala, Silv. Rode.

+ Celjsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 7. maja t. l. v Petrovčah ob udeležbi 113 od 153.

Tov. predsednik pozdravlja članstvo ter gosta tov. Kukovčeva ter tov. Wudlerja star. — Omenja nedemokratični način volitev v disciplinska sodišča in zadnji

načrt šolskega zakona, ki je svojim prednikom sledil v pozabljenju. Poročilo o reviziji finančnega gospodarstva Poverjeništvu je članstvo sprejelo s primernimi komentarji. O ciljih »Pedagoške centrale mariborske oblasti« naj društveni prosvetni odsek prihodnje poroča in stavi predloge.

Da more učiteljstvo uravnati svoje stališče do Učiteljske tiskarne, naj Poverjeništvu društvu točno poroča o sestavi sedanje njene uprave, o njenem finančnem stanju in razmerju do članstva UJU.

Predavala je tov. Eliza Kukovčeva »O učenčevem vprašanju pri pouku v smislu doslednega udeleževanja učnega načela samodelavnosti«. Očrtala je stremiljenja, ki gredo za tem, da se čimbolj izvaja princip učenčeve samodelavnosti pri pouku in dokazovala njegovo utemeljenost in vrednost. Podala je več praktičnih primerov, kako se v raznih predmetih da uveljavljati ta moderni pedagoški princip. Članstvo je bilo vrli tov. predavateljici za njen globoko in obširno zasnovani ter koristni referat zelo hvaležno.

Delegatom za pokrajinsko skupščino so bili izbrani poleg tov. predsednika: 1. Rajko Vrečer, 2. Janko Pogačnik, 3. Franjo Roš, 4. Franjo Razpotnik; namestnikom: 1. Milena Žagarjeva, 2. Robert Senica, 3. Peter Jankovič, 4. Mira Jankovičeva. Delegatom za državno skupščino: 1. Blaž Jurko, 2. Janko Pogačnik, 3. Nande Vidmar.

Pri slučajnostih se je obravnavala zadeva zdravniških preiskav obolelega učiteljstva, od katerega se zahteva plačilo taks, čeprav je oblast sama pozvala obolelega k zdravniški preiskavi. Tu se je konstatiralo, da po uradniškem zakonu plačuje uradnik takso sam le ob negativnem izidu preiskave. Poverjeništvu naj to vprašanje razčisti.

Tov. nadzornik R. Pestevšek je podal nekaj pojasnil k uradnemu poslovanju šolskih upraviteljev.

Junija se bo vršil društveni občni zbor, dotlej pa se izvedejo tajne in svobodne volitve novega odbora z listki.

Družabna zabava je zaključila lepi majniški dan v prijaznih Petrovčah.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ** je zborovalo v nedeljo 22. maja na deški šoli v Trbovljah-Vode. Od 104 članov je bilo navzočih 65.

Po pozdravu predsednika so se prečitali in obravnavali dopisi. — V zadevi podpore tovarišu Möderndorferju se sklene, da ga podpiramo še nadalje, dokler se zadeva ne razčisti in dobi zopet vsakdanji kruh. Vsak član plača mesečno 1 Din. Že iz blagajne odposlani znesek se naknadno odobri.

Naše društvo je pristopilo k pevskeemu zboru slov. učiteljstva kot ustanovnik. Kot podporni člani naj pristopijo člani sami.

Tov. Kislingerju se poveri sestava predlogov za pokrajinsko skupščino v Kranju.

Dopis spravnega odbora se prebere in napravi sklep, ki je bil objavljen v »Učit. Tov.«

Tov. Lebar kot računski pregledovalec pojasni, kako je nastal pomotoma v blagajniški knjigi primanjkljaj in se zahvali tov. Bučarju.

Delegatom za pokrajinsko skupščino se izvolijo tov: Kislinger, Pleskovič in Beg. Namestnikom tov. Lebar in Ramovševa.

Na glavni skupščini nas zastopa tov. predsednik Rob. Plavšak. Njegov namestnik je tov. Rud. Pleskovič.

Predsednik poda pojasnilo o občnem zboru Učit. tiskarne in vabi člane-zadružnike k pristopu.

Na predlog tov. Kislingerja si društvo izvoli zastopnika za ocenjevalno komisijo.

Tov. Pleskovič stavi resolucijo o selitvenih stroških. UJU naj se na pristojnem mestu odloči

no zavzame, da se izplačajo zaostanki. V negativnem slučaju vlože prizadeti tožbo. Za društvo državnih nameščencev se dovoli 50 Din iz društvene blagajne.

Društvo je priredilo v tekočem mesecu dva tridnevna rokotvorna tečaja v Trbovljah in Zidanem mostu pod vodstvom ravnatelja Al. Novaka, ki sta prav dobro uspela. Stroške so poravnali deloma udeleženci sami, deloma krajni šolski sveti: Trbovlje, Zidani most, Laško, Loka in Hrastnik.

Popoldne se je vršil izvrstno obiskan in uspel koncert učit. pevskega društva pod vodstvom prof. Gröbminga, katerega smo se polnoštevilno udeležili.

Prispevajte kot podporniki »Pevskemu zboru UJU učiteljstva«!

Rokotvorni pou

Vse potrebščine za KNJIGOVESTVO IN KARTONA

dobite najceneje v trgovini

»ŠAGRIN« dr. z o. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta (nasproti Hotela Union.)

Izšel je!

Gröbming - Lesica - Mole:

Izšel je!

Srbskohrvatsko-slovenski slovar

Besedni zaklad tega slovarja vsebuje na 432 straneh vse izraze iz vseh knjig, ki so v rabi na naših šolah, poleg tega pa vse izraze iz vsakdanjega življenja za dom in urade, v kolikor so različni od slovenskih.

Slovar je opremljen z akcenti, kar je neprecenljive vrednosti za šolo, ker brez akcentov ni mogoče srbohrvaščine pravilno izgovarjati. V slovarju je upoštevana ijekavščina in ekavščina, tako da ne pride človek v zadrego ne pri čitanju hrvaških, ne srbskih knjig.

Ker je naklada slovarja zelo mala in ker bo zato v nekoliko tednih knjiga razprodana, je v Vašem interesu, da slovar čimprej naročite.

Naročila sprejema

Učiteljska knjigarna, v Ljubljani, Frančiškanska ul 6

Cena 50 Din. Pri skupnem naročilu (najmanj 10 izvodov) cena à 45 Din.

A. & E. Skaberne, Ljubljana.

CEFIR

za srajce in bluze
v veliki izberi!

Pelikan

ZALOGA BARV, TUŠEV IN RADIRK
POVSOD NA ZALOGI • TISKOVINE NA ZAHTEVO
GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

**Naročajte vsa tiskarska dela
za društva, šole, urade itd. itd.
v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!**